

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník/časová dotace: 5./2 hodiny týdně

Výstup RVP	Výstup ŠVP	Obsah učiva	Poznámky
ŽÁK	ŽÁK		
<i>Místo, kde žijeme</i>			
ČJS-5-1-01 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině nebo státu	<ul style="list-style-type: none">- vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště nebo svého aktuálního pobytu- určí pomocí světových stran polohu svého bydliště (pobytu) vzhledem k určenému bodu- zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště- porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny	<ul style="list-style-type: none">- mapy a plány- světové strany – směrová růžice- typy krajiny	
ČJS-5-1-02 Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none">- určí světové strany podle přírodních jevů- vyhledá na mapě cíl cesty (určí směr)- rozpozná důležité značky na mapě (železnice, kostel, muzeum, ...)- vybere z nabídky tvrzení-zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě- v modelové situaci předvede schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none">- cestování (mapa, značky na mapě, plánu)- Pravidla bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none">- rozliší nejvhodnější typy map, plánů (plán města, vlastivědná mapa, mapa kulturních památek, turistická mapa apod.)- z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení, přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci- podle mapy interpretuje informace o osídlení a přírodních podmínkách- uvede rozdíly mezi informacemi, které poskytuje plán a mapa	<ul style="list-style-type: none">- různé druhy map a plánů	

Výstup RVP	Výstup ŠVP	Obsah učiva	Poznámky
ŽÁK	ŽÁK		
ČJS-5-1-05 Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> - popíše možnou skutečnou cestu (poloha místa, přírodu, zajímavosti apod.) - vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích - srovná způsob života i přírodu naší a vybrané země Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> - referáty zemí Evropy 	-
ČJS-5-1-06 Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady orgánů státní moci a jejich zástupců - z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci - uvede symboly naší státnosti a pojmenuje je - uvede místa a situace, kde státní symboly používáme 	<ul style="list-style-type: none"> - orgány státní moci - státní symboly 	
<i>Lidé kolem nás</i>			
ČJS-5-2-01 Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích charakterizuje vztahy mezi lidmi a porovnává rozdíly mezi vztahy osobními, pracovními a právními (ve škole, obchodě, na poště) - uvede příklady pravidel, kterými se lidé řídí – v osobních, pracovních a právních vztazích - pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy - vyvodí pravidla soužití ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - pravidla soužití 	
ČJS-5-2-02 Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech a hodnotových žebříčcích lidí - popíše, jaký mohou mít vliv vlastnosti člověka na práci ve skupině (třídě, rodině) - vyslechne odlišný názor, připraví si argumenty k prezentaci svého názoru 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti lidí - povolání a volný čas - hodnoty 	

Výstup RVP	Výstup ŠVP	Obsah učiva	Poznámky
ŽÁK	ŽÁK		
ČJS-5-2-03 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání lidí - v modelové situaci prakticky předvede odlišné způsoby chování a jednání v různých situacích, své chování a jednání vysvětlí - vysvětlí některá základní práva a povinnosti dětí, uvede příklady jejich porušování - vysvětlí, jak a kde je možné požádat o pomoc při pocitu ohrožení - objasní principy protiprávního jednání (přestupek, trestný čin) 	<ul style="list-style-type: none"> - modelové situace – správné a nesprávné řešení - práva a povinnosti – dětí, dospělých 	
ČJS-5-2-04 Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčit a jak dluhy vracet	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady vlastnictví – soukromé, osobní, společné - uvede předměty a majetek, které jsou pro život důležité, odhadne jejich cenu - uvede možnosti placení v obchodu, objasní výhody a nevýhody bezhotovostní a hotovostní platby - uvede příklady příjmů a výdajů pro domácnost - objasní situaci, kdy jsou výdaje nižší (vyšší) než příjmy - sestaví jednoduchý osobní rozpočet a rozhodne, kde je možné ušetřit a jak - na příkladech objasní rizika půjčování peněz 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočet – příjmy a výdaje - půjčka a úspory 	
ČJS-5-2-05 Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje pozitiva a problémy životního prostředí ve své obci, městě, kraji - rozpozná environmentální problém ve svém okolí a navrhne řešení ke zlepšení přírodního prostředí - zapojí se do diskuze o společenském životě v obci, uvede příklady společných událostí a navrhne možnosti zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> - život v obci – životní prostředí, společenské události v obci 	

Výstup RVP	Výstup ŠVP	Obsah učiva	Poznámky
ŽÁK	ŽÁK		
<i>Lidé a čas</i>			
ČJS-5-3-01 Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> - zanesse časové údaje do časové osy - určí k základní dějinné události či jevu s pomocí různých zdrojů informací časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje - porovná různé události z minulosti mezi sebou navzájem 	<ul style="list-style-type: none"> - časová osa - dějiny naší vlasti 	
ČJS-5-3-02 Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (archiv, knihovna, muzeum a galerie) a rozliší je na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají - prezentuje spolužákům poznatek z dějin, který sám či s pomocí v knihovně, muzeu, či galerii vyhledal, a vysvětlí, proč je pro něj zajímavý/důležitý - uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR a příklad kulturní a přírodní památky z okolí svého bydliště a vyjádří k nim svůj vztah - vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody či kulturního objektu a uvede způsoby jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - kulturní instituce - kulturní a přírodní památky - UNESCO - chráněné oblasti 	

Výstup RVP	Výstup ŠVP	Obsah učiva	Poznámky
ŽÁK	ŽÁK		
ČJS-5-3-03 Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> - řadí správně události do skupin podle toho, zda se odehrály/odehrávají/pravděpodobně odehrají – v minulosti, současnosti nebo budoucnosti - seřadí hlavní dějinné události a období tak, jak následovaly za sebou - vysvětlí, jak se některý vybraný objekt z okolí váže k určité historické události nebo období - vysvětlí důležité historické události z regionu, ve kterém žije 	<ul style="list-style-type: none"> - regionální historické události - dějiny naší vlasti 	
ČJS-5-3-04 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov - uvede příklady historických budov ze svého okolí - s využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob obživy dříve a nyní 	<ul style="list-style-type: none"> - architektura – stavební styly 	
ČJS-5-3-05 Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem – všední den, státní svátek, významný den - vysvětlí, proč se slaví vybrané státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> - státní svátky, významné dny 	